

Imprimat legal.

- 8. APR. 1924

III. évfolyam.

Satu-Mare - Szatmár.

13. száj.

1924
március
30

Ára Romániában 6 L, Csehszlovákiában 2 cK, Jugoszláviában 4 din

BCU Cluj / Central University Library Cluj

АСФА
ЗИГНАЛ
ОД

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.
Főszerekesztő: BENEDEK ELEK

Babucit lefestik.

Állj, Babuci, csendesen,
Hadd festlek le, kedvesem,
Egy-két vonás hátra még,

Segyszeribe kész a kép,
Kész, kész, kész,
No, most ide nézz!

A kis virág.

— Goethe után németből: DSIDA JENŐ. —

Árnyékos erdőn	Egy kis virágot	Utána nyultam,	Gyökérrel együtt	Kertünk csendjében
Bolyongtam én,	Találtam ott,	De kérve-kért:	Kivettem őt,	Lel mos hazát
Sötétzöld sátor	Amely csillagként	Ne ölj meg! Nagy kár	Elültetém a	S virulni fog még
Borult fölém.	Világított.	Egy életért!	Házunk előtt.	Sok éven át.

(Szatmár.)

Emlékezzünk régiekről.

— Elek nagyapó krónikás könyvéből. —

Árpád és népe.

A 895.-ik év végén vezette be Árpád az ő maroknyi népet a verecke-szoroson s tiz év mulva, a 906.-ik esztendőben már be volt fejezve a honszerzsé nagyszerű müve. Valóban maroknyi nép volt ez: legföljebb félmilliára becsülhető. Ennek a maroknyi népnak husz-huszon-ötezer fegyverfogható katonája volt. A hosszu vándorlások, az örökök háboruk számban megfogyasztották, de nem gyengítették meg karjának és lelkének erejét. Bölc fejedelem kezében volt a nép sorsa, aki nem ábrányozott világhódításról, országoknak, népeknek elnyomásáról: hazát, állandó hazát akart szerezni az ő népének. Kitüzte maga elé a nagy célt s lelkének, testének minden erejével e célt szolgálta, mignem valóságá vált az.

Árpádnak és maroknyi népének e csodálatos tényét csak részben magyarázza a nép karjának ereje, vitézsége, hadviselésének eredetisége, a hadviselésben való bámulatos kitartása. Mindezek az erények megvoltak a hunokban is, megvoltak az avarokban is, s még sem gyökrezhettek meg ezen a földön. Nem, mert ezeknek a népeknek s vezéreknek nem forrott össze a lelkük egy gondolatban, mint ahogy összeforrott Árpádnak és népének lelke: az állandó haza alapításának gyndolatában. Árpád, a magyar nép vezére, nem követte a világverő Atilla példáját. Az ő maroknyi népével nem is követhette. Az ő messzelátó bölcsessége honalapításra egyesítette népének erejét, miután érezte, hogy meg találta Atilla földjében, e földnek fekvésében az állandó megtélepítés feltételeit.

Sok zagyvaságot írtak össze a megrémült népek krónikái Árpádról és népérol, de a nagyszerű eredmény meghazudtolja őket: államalkotásra termelt nép volt Árpád népe, mely nemcsak hogy nem tünt el nyomtalan, mint annyi vándornép, de rendet csinált a népek nagy kavarodásában; országot teremtett azon a földterületen, mely akkor különféle tartományok keveréke volt.

A magyarok hét törzséhez már Lebediában csatlakozott a kabar törzs s e nyolc törzs fegy-

veres népének Árpád volt a fővezére. Egy kézben volt a fővezetés, de ez a kéz nem uralkodott zsarnoki módon: a nemzet dolgait béke és háború idején együtt beszéltek, vitálták meg a nemzet főbbjei. Természetesen, Atilla földjének békés uton való megszerzéséről szó sem lehetett, Árpádnak legfőbb gondja tehát a hadviselés tökéletesítése volt. Ezt a célt szolgálta a vallás is, ezt a családi élet is; ezt szolgálták a különféle szokások, amelyeknek nyomai még ma is megvannak. A meghalt vitézt lovával, fegyvereivel együtt temették el. Még szolgái is elkísértek a fulvilágra, mert hitték, hogy a legyőzött ellenseg a győzönek szolgája lesz a másvilágban. Ez a hit lelkeseítette a vitézeket, óvta meg a gyáváság gyalázatától. Béke idején vadásztak, gyakorolták magukat a kardforgatásban, a nyíllövésben, betanították szilajvérű lovaikat s kovácsolták a fegyvereket. A gyermek lóháton serdült ifjuvá. Lakomáikon minden jelen volt a hegedős, aki a nagy hősök dicsőségét zengte. Még a házasság alkalmával is háborusdit játszottak. Ez a szokás fennmaradt a Székelyföldön.

A honalapító Árpád nem írtotta ki az új hazában talált népeket s ezek örömet simultak a magyarhoz, mert a magyar urak türelmesebben bántak az alsó néposztályal, mint ahogy bántak vele a morva és német urak. Sorsuk jobbra fordult. A magyar uralom megkönnyebbülés volt nekik a régihez képest. Morvák, németek, bolgárok mind keresztenyek voltak már a honfoglalás idején, de a pogány hitű magyar nem bántotta őket hitükben, szokásainban.

Honszerző Árpád az urnak 907.-ik eszfendejében halt meg. Béla király névtelen jegyzője azt írja, hogy »tisztelesen eltemették egy kis folyó kutfejénél, mely kőmederbe folyik le Etele városába, hol is később a magyarok megtérésé után egyháza építettek a boldogságos Szűz tiszteletére, melyet Fejérnek neveztek.« A mai Óbuda környékén lehetett ez a kőmederbe folyó patak: de a templomot, melyet a kereszteny magyarok emeltek, a későbbi idők háborús zivatarai elseperték. A magyar nemzet kegyelete

új templomot emelt a helyén, ahol a honszerző szent hamvait pihenni sejtik.

De ha nem is található meg egész bizonyossággal Árpád sirja, az ő neve, emléke fennmarad mindenrőkké. Nemcsak hazát adott ő a bujdosó magyarnak. Mert nyilvánvaló, hogy

az ő nemzetisége, a Megyeri nemzet adott nevet a magyarnak. Nevet, mely most, ezerével multán, ott tündököl a művelt európai nemzetek sorában.

(Kisbaczon.)

Nagyapó és Nagybácsi.

— Irita: DÓCZYNÉ BERDE AMÁL. —

II.

Bevonulásukkor senki sem vette észre őket. A két öreget odaámasztották a többi esernyő közé, aztán a tömegbe vegyültek és nemsokára a IV. polgáristák csoportjában legelőbbre furakodtak. René ugyanis már leszámolt azzal, hogy a sokszor elábrándozott bucsusétaból lehessen valami, nagyapóék mián, de legalább a haza-menetig ki akarta elvezni a helyzetet. Hazamenet eltűnik a tolongásban, aztán jő a feledés fátyla... A szép gondolatok kezdtek valóra válni. A ruha még a tanítónőknek is feltűnt, s René, bár jutalmat nem kapott, nyertesnek érezte magát társai felett, mert a VIII. g. o. t. jobban figyelt arra a helyre, ahol ő állott, mint a bölcs beszédekre és más történendőkre.

A nagy sikér már aggasztani is kezdte. Hálha körül fogják az ünnepély után? Hálha nem lehet oly könnyen elossonni? S mialatt fitos kis arcocskája komorodni kezdett e gondolatra, ugyanazalatt a tréfás őg jól kisirván magát, a másik végeletbe csapott át. Egyszerre csak világosodni kezdett a terem, elállt a permetezés. Jaj, mi ez? Egy huncut napsugár épen a René arcocskájára szökött, hogy halálos ije-delembe döntse. Na, még csak ez kellett! Hát megbolondult az idő, hogy most már kiderül? Miféle ördöngösség ez? Erre már igazán nem számított! Hogy vigyük haza verőfényben a Matuszálemeimet? Az ördög hordaná el őket, hiszen ez ugyis az ördögök játéka, igen, ezek a poklokkal cimborálnak! Most értem már, miért voltam minden olyan ellenszenvel irántuk. Ez a tréfát ők eszelték ki ellenünk, ez az öregek bosszuja.

Gyülölettel tekintett a sarokba, ahol a két öreg terpeszkedett.

— Hogy kirí o posfájuk a többi közül! — sugta Vilminek.

— Mi lesz velünk, nyögött Vilmi, mire az elnök ur végez, szébb idő lesz, mint valaha.

— Ez olyan szerencsétlenség, magyarázta fuliére René, amilyen csak a regényekben éri az embert! Majd meglájuk, mit lehet tennünk a végpillanatban.

Végre az elnök ur befejezte a buzdító beszédét, az őg felszitta könnyeit, s a boldog leánycsapat nekivágott a kijáratoknak. mindenki először akarta megkapni az esernyőjét és a gavallérját. Az ernyők csoporiája körül dulakodás

támadt. »Ez az enyém, ez a tiéd, de kiék ezek a rettenetes alkotmányok? Valami vén bácsi! Dehog, a gyümölcsös kofáé! Dobjátok félre őket! Honnan ezek! Pfui, kinek van ilyen esernyője?«

Még különb kiszólások és nagy kacagások repkedtek az öregek körül. A két leányka rémültén nézte, minő veszedelemben forognak a néni ereklyéi. Mi lesz, ha valaki eltöri a bordájukat? Közeledni nem merte feléjük, de annál nagyobb remülettel vették észre, hogy az ismerős diákok hozzájuk közelednek. Hirtelen egy mellékelyiségebe menekültek. Onnan szemmel tarthattak minden. Amikor már csak az utolsók voltak a teremben, valaki így szólt: — Nézzétek, ezek olyan gyalázatos darabok, hogy még tulajdon gazdájuknak sem kellenek.

Na hát igazán még csak az volna az utolsó lökés hátra, hogy valaki el merészítse emelni a Néni kincseit! Hiszen akkor nekik elő kellene bujniok rejtek helyükön és vissza kellene követelni jogos tulajdonukat. A néninék nem lehet előállani affélükkel, hogy elveszett, ellopták, mert azt mondának, miért nem tartották a kezetekben! Rettegésük azonban felesleges volt. A két öreg senkinek sem kellett, legkevésbé a diákoknak. Ők Vilmit és Hattyut keresték, hiszen felsütött a szabadság hajnalá, lehullott az iskola béklyója és a két fruska bájosabb volt, mint valaha!

De hol voltak ők? Csak mi tudjuk, szerencsére, az ideálok ott nem keresték őket. Egy darabig ácsorogtak a kijáratoknál, aztán más kislányokhoz csatlakoztak. És ezt nekik, a két jó barátnőnek mind végig kellett nézniük az ablaküvegen keresztül félszemmel, mert a másikkal az öregekre kell vigyázniuk. Mig ők benn a rossz levegőben azon imádkoztak, hogy a jó Isten vigyen minél távolabbrá minden osztálytársát és még távolabbrá a priváttanítót és a cimbalomtanárt!

S az őg megkegyelmezett. Rövid idő mulva mindenki eltávozott a sétáterről. A szabadság napja bucsuzott. Amilyen fényesen érkezett, olyan aranyosan távozott. A sétáter fái mosolyogtak, a kis város tele volt járókelőkkel, mindenki a főutcán élvezte a megfrissült életet.

Csak két kis leány bandukolt a mellékutcákon, lehajtott fejjel, kezükben hatalmas, búcs esernyőkkel.

(Nagyenyed.)

TANITÓNÉNI NEVENAPJÁRA.

— Irita: MONOKY SANDOR. —

Ki minden szépre, Jóra oktatsz minket,
S olyan vagy, mint egy jó édesanya :
Előíted ma kitáruk sziveinket,
Feléd száll lelkünk áldó sóhaja !

Künn a világban hogyha gond és bánat
Kísérnek, mint az árnyék szüntelen :
Nyugalmat szived, lelked itt találhat,
Hol szeretetéről szeretet terem.

Mi tudjuk jól, hogy szorgalom és hála
A részünkről a legszebb jutalom ;
De van szívünknek még egy szép virága,
„Tanítónénit, szeretjük nagyon !“

(Vámfal.)

Te vagy a nap, mely életadó fényvel
Sötét utunkon előttünk ragyog ;
Lelked sugárít bőven osztod széllyel,
Töled nyerünk fényt mi, a csillagok.

Soká lobogjon lelked tiszta lángja,
Nyerjenek töled többen meleget ;
Szülőt szerevére és Isten imádva,
Hálás lesz mindig kicsiny sereged !

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a farkasokról.)

Tamás: Amikor kicsike voltam, sok mesét hallottam a farkasokról. Még ma is emlékszem rájuk. Különösen sokat gondoltam szegény Piroskára, akit a farkas gonosz módon megcsalt. Akkoriban a világ minden kincséért sem laktam volna egy magános erdőben. Ha este elküldtek volna hazulról, talán meg is haltam volna a rémülettel! Egy másik mesét te mondta el nekem. Tudod, azt, amelyikben a gonosz farkas beleköt az ártatlan bárányba. Hiába bizonyítja a bárány ártatlanságát, a farkas minden ujabb és ujabb okot keres a civakodásra. Előbb azt yeti a szemére, hogy felzavarja a vizet ivás közben. A bárány ezt könnyen megcáfölja, hiszen a farkas áll feljebb, a bárányhoz tőle folyik le a viz. Akkor szemére veti, hogy hat hónappal az előtt rosszat beszélt róla. A szegény bárány nyugodtan válaszolja, hogy hat hónappal előbb még nem is élt. A gonosz farkast azonban nem lehet kibékíteni, a szegény bárány husára vágyakozik. Szemére veti, hogy valószínűleg az anyja rágalmazta. Megragadja és felfalja. Nem is képezed, mennyire gyűlölt a farkast ezek miatt a mesék miatt. Tavaly azonban kezembé akadt Petőfinek egy költeménye, mely a farkasokról szól. Azóta nem tudom ugysgyűlölni őket. Olyan szomoruan és szépen panaszolják el sorsukat!

Apa: Én is nagyon szeretem ezt a költeményt. Ma is tudom könyv nélkül, pedig a te korodban voltam, amikor megtanultam. Nekem az volt a szokásom, hogy a nekem tetsző költeményeket leírtam és megtanultam.

Tamás: Igaz, hogy én nem írom le, de többször elolvasm a költeménynek nekem különösen tetsző szakaszait és így megmarad a fejemben. Ebből a versből is emlékszem azokra a részekre, melyekben a farkasok életéről van szó.

Kietlen pusztaság
Éz, amelyben lakunk.
Nincs egy bokor se, hol
Meghuzhatnók magunk.

Itt kívül a hideg,
Az éhség ott belül,
E kettős üldözönk
Kinőz kegyetlenül

S amott a harmadik:
A töltött fegyverek.
A f héz hóra le
Piros vérünk cseppeg.

Most azt szeretném tudni, mi a te véleményed a farkasokról.

Apa: Nagyon furcsán adtam fel a kérdést, én is furcsa választ adok. Ha az állatok közül barátot kellene választani, nem a farkast választanám. Nagyon ravasz, óvatos és kegyetlen állat. De ezen nem lehet csodálkozni. Nyomorúságos élete van. Az ember évezredek óta üldözi. Kutyákkal kergetik, vermet ásnak neki, fegyverrel lövik, méreggel pusztítják. Igazán, nem kiváthatjuk tőle, hogy kiemelje halálos ellenségét. A rosszal fizeti vissza.

Tamás: Azt gondoltam róla, hogy óvatos és kegyetlen, de azt nem hittem volna, hogy ravasz.

Apa: Olyan ravasz, hogy talán még a rókát is felülmúlja. Ezt nem lehet könnyen kelepécebe csalni. Ha állatot kötnél ki neki csaléteknek, oda sem nézne rá, ha nem túlságosan éhes. Gyanus neki a megkötött állat. Arra gondol, hogy bizonyára közelben van az, aki megkötötte. A verembe sem pottyan olyan könnyen, mint a macskaféle állatok. Könnyebben esik a verembe például a tigris, mint a farkas. A legszírosabb csalétekhez is óvatosan közeledik. De hiába! az ember nála is furfangosabb. A vermet jól betakarja, föléje helyezi a csaléket és sok vidéken az egészet jó erős kerítéssel körülveszi. Ez tesszik a farkasnak. Itt nem lehet csalás, hiszen a gonosz ember el akarja dugni tőle a jó táplálékot. Csak akkor kell férni, ha kinálta. Neki futamodik a kerítésnek, átveti magát rajta és bent van a veremben. Nem érzi a helyzetet. Furcsa arcot vághat, mikor rájön, hogy nincs menekülés. Eddig nem is hitte, most már későn tanulta meg, hogy nála is van furfangosabb teremtés. Innen aztán nem menekülhet. Jön halálos ellenisége puskával, doronggal, neki aztán vége. Nem is pazarolja az erejét hiába. Csöndesen meghuzzódik a verem sarkában és talán arról álmودzik, hogy valaha a farkasok között is akad valaki, aki bosszut áll a kétlábu ellenség ravaszága miatt. Vagy talán szemrehányásokat tesz magá-

nak, hogy félre engedte vezetni magát. De hiszen ő minden megtagadt, amire öreg farkasok oktatták. Ott pedig már az elemi iskolában azt tanították, hogy óvakodjatok az embertől. Óvakodjatok a könnyű zsákmánytól. Nem támadott ő meg soha megkötözött állatot, nem ment be nyitott kapun, hanem minden kerítésen ugrott át, mikor az istálló felé vette az utját. Sokáig nem hagyják tünödni. Hamarosan megérkezik a furfangos ellenség és végez vele. Azaz van rá eset, hogy megmenekül. Brehmnek, a kiváló tudósnak könyvében olvastam egy mulatságos históriát. Mikor a veremhez megérkezett az ember, hosszu, erős ruddal verni kezdte a farkaskomát. A farkas már el volt készülve a legrosszabbra, mert szaporán érték az ütések. Védekezni nem tudott, mert a verem fenekén volt. De azért várt valami véletlenre. Tudod, fiám, az állatok nem szivesen válnak meg a bundájuktól, hiszen az ember nem is udvariasan szokta kérni tőlük. A mi farkasunk is leste-várta a pillanatot, nem nyilik-e rés a menekülésre. Egyszer az ember nem kapta elég gyorsan vissza a dorongot. Most — most itt az alkalom, villant át a farkas-koma agyvelején a gondolat. Kitátopta hatalmas száját, éles fogai megkapták a rudit. Most verekedjél, te kétlábu ellenség, ha tudsz — gondolta magában. Az eredmény még fényesebb lett, mint hitte. Mikor megrántotta a rudit, megingott fent az ember, egyszerre zsupasz, bele a verembe. Persze te most azt hiszed, hogy összeverekedett a két halálos ellenfél. Mind a kettőnek több esze volt. Arra gondoltak, hogy menekülnek ki a bajból. A farkas a rudra mászott, hogy kijuthasson a gödörből. De a rud sikos volt és a koma visszavisszacsuszott. Mit gondolsz, mit csinált erre az ember? Bezzeg nem verte a farkast többé, hanem elkezdte fefelé tolni, mikor végre kijutott a veremből. Az embert később társai kiszabadták. Gondolhatod, hogy a farkas fiacskáinak megmagyarázta, hogy ne minden kerítésen ugorjanak vaktában keresztül, hanem előbb alaposan vizsgálódjanak.

Nem is kell félteni ezt a ravasz állatot. Egyedül különben sem szeret járni, tudja, hogy társai segíthetnek neki. Valóságos körvadászatot rendez. Ha eljön a téli, hatalmas csordákba verrődik és ilyenkor nagyon vakmerő. Felveri az erdő és mező vadait. Bármerre fordul a szegény vad, mindenütt ellenség, mégpedig irgalmatlan ellenség, mely az életét akarja. A farkascsorda elé kerülő róka hiába veszi elő ravasz fogásait, rövid idő alatt megfogják, széttépik és felfalják. A jámbor juhok rettentenesen félnek tőle. Még futni is elfelejtenek. A farkas a juh torkának tesik és hirtelen megöli a kiválasztott áldozatot. A nyáj nem minden fut szét, hanem a megfigyelők tanusága szerint 80—100 méterre szalad csak, ott összebuvik. A farkasnak ismét csak választania kell és meg van az új áldozat.

Tamás: Hát a kutyák nem őket védi? Én még nem láttam nyájat pásztor és kutya nélkül.

Apa: Védi azok, amig véhetik. Sőt még erejükön felül is harcolnak. A juhászkutyák, még a kicsinyek is, bátran nekimennek a rablónak. Sőt a juhászkutyák hevesebben és bátrabban harcolnak, mint sok nagyobb és erősebb testvéruk. Csakhogy a farkasnak is van ám esze. Ugy látszik, a nagyobb és veszedelmesebb támadás előtt haditanács ül össze. Ott kiosztják a szerepeket. Egy-két farkas közeledik a nyáj felé, a kutyák dübösen támadnak, mihelyt megérzik a szagát. A farkasok hátrálni kezdenek. Mihelyt bizonyos távolságra elcsalták a kutyákat, megfordulnak, társaik is segítségül sielek és a sze-gány kutyák megadják az árat bátorságuknak. Ha a kutyák nincsenek már utban, szabad a vásár. De csak a juhokkal van könnyű dolguk, mert a pásztor egyedül tehetetlen a veszett dühvel támadó állatokkal szemben. A ménest és ökörcsorda azonban nem adja meg könnyen magát. Hősielen védekezik. Azt mondják, hogy a lovak védelmezik egymást, patáikkal rugják a farkast, sőt a mén még a fogait is használja. A ménest megtámadó farkasok kemény rugásokat kapnak. Azt hiszem, a csata színhelyén néhány farkasfog is ott marad, pedig erősen bele vannak nőve a farkas szájába. Még a disznócsordával is kemény munkája van. Persze, nem olyan disznót értek, amelyik el van kényeztetve, hanem olyat, amelyik hőnapkig kint legeli az erdőben a makkot. Ezek a félénél elvadult állatok megrohanják a közibük tolakodó farkast és gyakran van mit mesélni a farkas komának arról, hogy hol és mikor kapta sebeit. Az ökrök is összetartanak, ha megérzik a közeledő farkast. Néha itt is rosszul jár, mert felöllelik és összetapossák. Mégis legcsunyában a disznók között járhat, mert ezek néha közrefogják, megölik és felfalják. Ezekkel a félénél vad sertésekkel nem jó kikezdeni. Tudja ezt jól az öreg farkas. Nem is szivesen támad ő ökörcsordát, ménest, vagy disznókondát. De azért a közelben leselkedik, hátha eltéved egy-egy disznó, borju, tehén vagy csikó. Az ilyen állatot üzőbe veszi, kifárasztja és végez vele, különösen akkor végez könnyen, ha társai is vannak. Pedig rendesen vannak. Ha kevesli a társaságot, rémitő üvöltéssel jelzi a távollevőknek, hogy jó vacsora kinálkozik. A vacsora ugyan még fut, rug, öklel vagy döf, de egyesült erővel majd el fogják csendesíteni. Képzelheted, mennyire haragusznak rá a pásztorok. De nemcsak a pásztorok; hanem minden állattenyésztő. Olyan ő, mint a jogtalan adószerző. Az emberek még azt sem szeretik, aki jogosan szedi az adót. Hát még az ilyen erőszakoskodót, az ilyen rablót! Ahol érik, mindenütt pusztítják. Ujabban leginkább méreggel. Mérgezett hust tesznek ki azokon a helyeken, amerre járni szokott. A hus szagát messziről megérzi, mert rendkívül finom szimatja van. Oldalog egy kicsit körülötte, mert visszaemlékszik arra az intérre, hogy nem szabad semmit sem elhirtelenkedni. Egyes vidéken számitanak erre az óvatosságra is. A leölt

állatot megnyuzzák, a hust meghasogaják és minden reggel beszörják. Aztán a bőrt visszahuzzák az állatra. Igy sikerül becsapni nemcsak a fiatal növendékeket, hanem az öreg és sokat tapasztalt tanító mestereket is. Alig esznek valamit a husból, hatni kezd a rettenetes méreg. Igaz sok farkas pusztul így el.

Tamás: Ugy látom, hogy a farkast a nehéz életmód tette rosszá és ravasszá. Ha talán kicsi korában elfognák, jó kutyát lehetne belőle nevelni. Ha ültetvényes lennék, megpróbálnám. Azt hiszem, senkinek se volna kedves megtámadni a házamat.

Apa: Azt hiszem, te sem mernél este kimozdulni, vendég pedig sohase jönne a házadba. Meg lehet ugyan szelidíteni a farkast, de azért kutyá mérge nem lesz belőle. Talán a fogságban felnevelt farkas unokájából jó kutyá lenne. Erősebb a kutyánál, fogai élesebbek és a tolvajnak nemcsak a nadrággából, hanem a lábikrájából is ottmaradna egy darab a fogai között. Ha azonban jönne az éjszaka, fel-felébred benne a rabló természet, néha elmenne kóborolni, a nagy pusztaság, a szabad élet csábítaná. Hiszen a farkas kóborló állat. El sem tudod képzelni, mekkora utakat tesz. Ha nem tenne olyan óriási utakat, régen kipusztult volna például nálunk. A lelőtt és megmérgezett farkasok helyébe ujak jönnek Oroszországból és a Balkán-félszigetről. Persze Angliában már nincs. Ott könnyű volt kiirtani, mert újabb rajok nem költözhettek a szigetre. Különösen télen tesznek nagy utakat. Aki csak a nyári farkast ismeri, rá sem ismerne a télire. Nyáron mindenütt talál ennivalót, hiszen nem kell neki minden nap nagy állat, megeszi ő a kicsiny állatokat, még a rovarokat is. Ilyenkor nem bátor. Télen azonban megfogyatkozik az élet, kínorra az éhség, vakmerővé válik. Megtámadja az embert és bizony sokszor le is győzti. Ha tömegben támad, nem lehet vele birni. Éhsége arra is rákényszeríti, hogy bejöjjön a falukba. Ilyenkor rávei magát nemcsak a gyermekekre, hanem a felnőtt férfiakra is. De nem keresi a harcot, csak ha nagyon éhes. Akkor is sokáig a falu körül lappang és iparkodik egy-egy kutyát kicsalni a nyílt mezőre. A kutyák nagyon bátran viselkednek vele szemben, de rendesen az okozza vesztüket. Nálunk ritkán fordul elő, hogy a falvakba bemeréskedik a farkas, de egyes vidékeken nagyon sok kutyát elpusztít.

Tamás: Nem lehetne kipusztítani ezt a kártékony állatot?

Apa: Nem. Az egyik okot már megmondtam. Az elpusztított farkasok helyébe ujak jönnek. A másik ok meg az, hogy nagyon óvatos és szapora állat. A kölykeit nagyon szereti és gondozza. Ha észreveszi, hogy felfedezték, vagy kerülgetik a tanyáját, fogja a kicsinyeit és költözökön. Tudod, megfogja a nyakukon a bőrt és ugy viszi a szájában őket. Elesek a fogai, mégsem fáj a kicsinyeknek. A kicsik ugy játszanak, mint a kis kutyák vagy macskák. A szép

gyermekkornak azonban hamar vége, megkezdődnek nemsokára az élet gondjai.

Tamás: Igaz, hogy a megsebzett farkast társai széttépik és felfalják? Ez nagyon utálatos.

Apa: Ez a hir van elterjedve. Én nem hiszem. Vannak szemtanuk, akik azt állítják, hogy a farkasok körülállták meglött és megnyuzott társaik tetemét, de még ekkor sem ettek belőlük. Persze az éhség nagy zsarnok. Annyira urrá válhatik rajtuk, hogy felfalják testvérüket is. Undorító! De csak gondolj arra, hogy megették ezt már és megteszik ma is egyes tájakon az emberek. Kannibálok ma is vannak. Éhségében megeszi a kutyá is. Egy északsarki utazó beszélte, hogy a szánhuzó kutyákat az élelem kifogytakor elgyöngült társaik husával táplálta. Eleinte nem nyultak hozzá a kutyák, de mikor az éhség kinozta őket, megették társaikat.

Tamás: Sok fajtája van a farkasnak?

Apa: Elég sok, mert nagy területen van elterjedve. Az életmódja azonban körülbelül mindeniknek egyforma. Veszedelmes ragadozó mindenik, de éhségében a huson kívül sok minden megeszik. Az állatok nagyon irtóznak tőlük, talán ösztönszerűen megérzik, hogy nagyon sokan a farkas gyomrában fogják végezni az életüket. Persze, nem nálunk, hanem azokon a vidékeken, hol kevés az ember és sok a farkas. Még nagy bőlénycsordák legeltek Amerikában, nyomon követték őket a falkákba verődött farkasok. Az egészséges bőlénnyel persze nem mertek kikezdeni. De ha valamelyik betegen vagy megsebesülve kidőlt, nem halhatott meg nyugodtan, éreznie kellett, mint vágnak husába a farkasok éles fogai.

(Budapest.)

ESTE.

-- Románból átültetve: DROSNYÁK JÁNOS. --

Kint éj van és az utnak
Árnyán kószál a csend,
Madár, virág aluszna,
A világ elphient.

Az égre fehászkodva
Csak én virrasztok még,
S anyámnak csókol adva
Én is alszom: jó éjt!

(Arad)

LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB <i>a kolozsvári M inerva R.-T. cinkografiai műintézete készítette.</i> <i>Megrendelésekkel fel-</i> <i>vezet a központi iroda</i>	KLISÉKET
---	---------------------

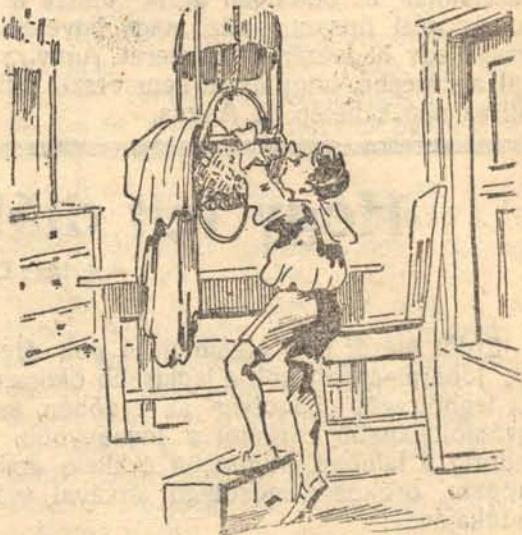
CLUJ-KOLOZSVÁR
Str. Regina Maria I.

Amikor öcsike unatkozik.

Bizonyosan értesültetek nagyapó üzenetéből, hogy Öcsikének igen szomoruan végződött a nyara. Hirtelen — váratlan a nyár vége felé ágybaesett szegényke, nem jó kedvából, a tifusz fektette le. Szomorubb látvány alig képzelhető el, mint Öcsike az ágyban. Csendes megadással feküdt és hallgatott. Alig lehetett szavát venni ennek a gyermeknek, akinek vidám lármájától csakugy zengett nagyapó kertje s akit el sem lehetett képzelní szép lassan sétávala mendegélni. Mindig szaladt, ugrált s hol a szalmakazal, hol valamelyik fának a tetején tünt fel. De kiheverte szerencsén a tifuszt, aztán felvitték Pestre, de ott is hetekig szoba-fogságban ült szegényke, nem mehetett iskolába, mig egészen helyre nem áll az egészsége. Képzelhetíték milyen szomoru, unalmás napok voltak ezek Öcsikére. Hát még milyen szomoru lehetett az a nap, amikor, hogy történt, hogy nem, elég az, hogy egyedül maradt otthon Öcsike. No, nem egész napra, csak egy-két órára, de ez éppen elég volt neki, hogy szörnyen unatkozzék. Mit tehetett egyebet, törite a fejét, hátha kisüt valami nadselű gondolatot. Törte, törte, de sokáig hiába törte, mignem egyszerre csak megpillantott a szobasarkában egy próbababát. Ott ált a baba a sarokban némann, csendesen, valószinű, hogy ő is unatkozott, mint Öcsike.

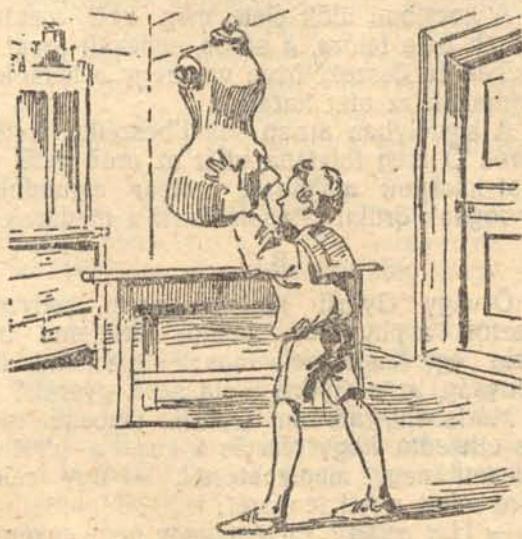
Topp! Megvan? kiáltott fel Öcsike, van nekem egy nadselű gondolatom. Ha a próbababa megtudott volna szóllalni, azt mondta volna Öcsikének, amit Andris szokott mondani: ki vele! A próbababa szót se szolt, azt is lassan mondta, de nem is volt erre szüksége Öcsikének, egy-kettő átölelte a próbababát s hamarosan felakasztotta a lámpa kampójára.

akart csinálni. De amint ti is tudjátok, a léghajóhoz nem elég egy próbababa, kötelek is kellett hozzá. Nosza, hamarosan kerített egy

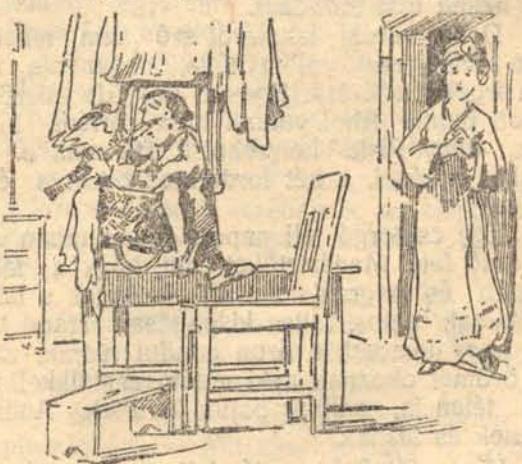

gombolyag spárgát s egy perc mulva, kettő mulva a kötelek már ott lógtak a gömbön. Lógtak, lógtak, de ez még nem elég, kosár is kell a léghajóhoz. Bizony ka kell, futott, szaladt a kamarába, onnétt behozott egy nagy füleskosarat, azt felkötötte, s hogy jó kényelmes ülés essék a kosárban, annak rendje és módja szerint belegyömöszölte az anyus pongyolját.

Ti persze azt hisztek, hogy ezzel már kész a léghajó. Látszik, hogy nem töríték a fejeteket nadselű gondolatokon. Hát, persze, hogy kell a léghajóhoz vászon is, azzal a vászonnal át kell huzni a gömböt, de hol a vászon? Töri, töri tovább töri a fejét Öcsike s felkiállt: topp! megvan! Beszalad a gyerekszo-

Vajon mit akar Öcsike? Alig hiszem, hogy kitalálnátok. Hogy ne kelljen sokáig törnetek a fejeteket megsugom: Öcsike léghajót

bába lekapja a terítőt az ő ágyacskájáról, azzal szalad vissza az ebédlőbe, ahol már türelmetlenül várta Öcsikét a léghajó. Egy-kettő, annak

rendje és módja szerint a terítővel behuzza a gömböt, aztán uccu fel a kosárba, de alig ül bele, eszébe jut: áhó, én itt ugyan ülhetek, de nem látom a harctereit messzelátó nélkül. Nosza, kiugrik a kosárba, megkeresi az apus messzelátóját és boldogan ugrik vissza a kosárba és nézi, hosszan nézi, nagy figyelemmel akárcsak egy hadvezér a harctereit. Annyira elmerül a nézsébe, hogy észre sem veszi, amikor nyilik az ajtó s belép az Anyus.

Ti persze most meg azt hiszik, hogy az anyus, mint rendesen, összecsapja a kezét s magánkívül kiálltja: óh, te rettenetes gyerek, mit csináltál! De anyus, most nem kiált semmit, a kezét sem csapja össze, hanem szép gyengén leemeli Öcsikét a kosárba, öleli, csókolja s könnyes szemmel mondja: Hálá a jó Istennek! Most már látom, hogy egészen egész-séges vagy: megint termeltél egy nadselü gondolatot!

Elek nagyapó.

Hogy lett diák Győrfi Pistából.

— Irta: CSÜZÖS EMILIA. —

I.

Erdőt mezőt járó vidám fickó volt Győrfi Pista. Jébarátságban volt a legkisebb ökörszem-től a legbölcsőbb bagolyig az erdőben, és a leggyámoltnálabb csírkétől a legnagyobb komondorig a faluban. mindenütt örültek, amikor betoppant örökösen mosolygó arcával, vidám mondókájával:

Adjon isten ami nincs,
Tetejébe mást is,
Egy sallangos, csillangos
Csíkos tarisznyát is.

Adjon Isten minden jót,
Ami szép és drága
A sallangos csillangos
Csíkos tarisznyába!

Mert irástudó gyerek volt a Pista. De még milyen! Amig az iskolába járt, mindég őt dicsérték a legjobban és valósággal sirva fakadt, amikor a mester egy szép vizsga után így szólt hozzá: — No fiam, — ide most már csak akkor gyere, ha engem akarsz tanítani, mert az én tudásomat mind átvettetted, én már nem tudok neked ujat mondani.

Dehát városi iskoláról szó sem lehetett, mert árva gyerek volt a Pista, nagynénje tartotta irlgalomból. Hát irlalom volt, de köszönet is volt benne. Ahol valami hiba történt, bizonyos, hogy Pista helyrehozta. Ha nem a két munkás kezével, a hét fordulatos borotva éles eszével.

Egy csikorgó téli napon éppen utban volt az erdő felé. Madártetőket vitt, hogy a fákra akassza és megrakja finom eleséggel, s lako-mázhatnak dalos, tollas kispajtásai. Hadd lássák, hogy nemcsak nyáron gondol reájuk, amikor örömet okoznak neki vidám énekkükkel, hanem télen is, amikor bajba kerültek. Amikor éheznek és fáznak.

Vigan fütyörészve lépdelt a csikorgó havon, amikor messziről láitta, hogy fedeleles hintó közeledik. »Bizonyosan a kicsi báró! — Hozzák haza szegényt az operáció után.« — gondolta magában. Igaza lehetett, mert csak lépében jött a két sárga, óvatosan, mintha tudnák,

hogy minden kis rezzenés fáj annak, aki a kocsiban ül.

Pista szerényen félre állt, mert keskeny volt az ut és meredek partja alatt a Maros zu-gott. Hirtelen egy autó szirén éles sivitása hallatszott, és egy pillanat mulva őrült gyorsággal vágtatott szembe velük egy nagy szürke autó. Pista ismerte már, tudta hogy a főispán autója, de a lovak bizonyára nem tudták, mert uly megijedtek, hogy egy hirtelen rándítással oldalt fordultak, egyenesen a Maros felé. A kocsi oldalt billent, de megakadt egy kilóméter-jelző kőben és nem borult fel. Ellenben az egyik ló oly szerencsétlenül csuszott le a meredeken lejtősdő parton, hogy csak a feje volt a háomba szorítva, a teste lassan-lassan minden lejebb csuszott. A kocsis kétségebesetten tartotta a kocsit, mert attól félt, hogy a ló hatalmas su-lyával a Marosba rántja.

Ekkor Győrfi Pista odaugrott a lezuhant lóhoz, bicskájával egy pillanat átvágott hámot, kantárt és teljes erejével visszatolva a kocsi rudját kiáltotta: A másik lovat vissza, Mihály bátyám!

A kocsiban ülök élete meg volt mentve. Nem telt bele félóra, a sáros, sebesült lovat is kiemelték és összekötözte valahogya a hámokat, folytathatták az utat hazafelé.

A kastélyban aznap sokat beszéltek Győrfi Pistáról. Ő meg folytatta utját az erdő felé és nagyon kacagott magában, amikor elgondolta, hogy fognak őrülni látogatásának a madarak.

II.

Özvegy Győrfi Jánosné éppen kenyeres dagasztott a pitvarban, amikor váratlanul betoppant egy kastélybeli inas: — A kend fia, asszonyság, az a Győrfi Pista nevű gyerek?

Márisnéni, mármint Győrfi Jánosné még azt is elfeledte, hogy tésttás a keze a hirtelen kerekedett nagy meglepetéstől, — ugy rakta csipőre mind a két tenyerét:

— Hát aztán? Enyém vagy nem enyém? Kinek mi gondja rá! — Mit akar tőle az ur?

— Én semmit, — felelte az inas, hanem a báró ur hivatja.

Erre már megszelidült egy kicsit Márisnéni. Még ki is nézett a pitvarajtón, nem látja-e valahol a gyereket. Az bizony ott kalapált a szénapadlás ajtajánál, a létra tetején. Meglazultak az ajtó sarkai, azt igazította helyre egy-két szeggyel.

— Pista te! Gyere csak gyöngyöm! — kiáltott Márisnéni. Aztán ujra az inashoz fordult: — Vajjon, miért hivatja a méltóságos báró ur? Nem tejszik tudni?

— Nekem ugyan nem mondta meg, — felelte a borotvált képü legény, de azt Mihály kocsistól tudom, hogy amikor hazahozták a kicsi bárót, oszt megvadultak a lovak, ő volt, aki átvágta a hámokat, hogy az egész kocsit magukkal ne rántsák a Marosba. Bizonyára emiatt.

— Ó, Uram, Jézus! — Csodálkozott a jámbor Máris néni. És itthon még csak egy szót sem szolt erről. — Hát hogy volt? Mikor volt? . . .

Pista toppant be: — Miért hivatott, né-némasszony? Nagyon nézett, amikor az urasági inast meglátta. Aztán mielőtt Márisnéni kellőkép kisopánkodta volna magát, már ott állt Pista gyerek a hatalmas nagy ur előtt. Fejét bátran felemelte és szembe nézett az őszülő báróval.

— Azért hivattalak, fiam, mert jutalmat érdemelsz ügyes és bátor cselekedetedért. Mit kívánsz? — kérdezte a báró. Pista megrántotta a vállát:

— Akkor érdemelnék büntetést, ha nem tettem volna. mindenki megtette volna az én helyemben.

— Ejha de különös fickó vagy te, barátom. Hát éppen semmi kivánságod nincs?

— Kivánságom? Mint csillag az égen, de jó azoknak sosem teljesülni, mert sok bolondot csinálnék talán. Meg kicsi is volna ahhoz a méltóságos ur vagyona. Mert nem hiszem, hogy meg lehetne venni rajta a repülő ládát, vagy csak egy pár mérföldjáró csizmát, akármilyen ütött kopott foltos lenne is. Hanem egy kérésem az volna, ha meg nem sértém vele, méltóságos uram, és elpirult a feje bubjáig.

— Csak kivele, fiam, bátran!

— Ugy hallottam, a báró urfinak szép nagy könyvtára van. Ha néha-néha egy-egy könyvet kapnék belőle kölcsön, hogy elolvassam . . .

— Etnye fiam — szolt nevetve a báró — de nagy követ vettél le a szivemről. Már megijedtem, hogy a vasorru bába zápfogad kéred, vagy ehhez hasonló kivánságod lesz. Tudod, mit? Jöjj vélém a könyvtár szobába és válassz ott ki magadnak tiz olyan könyvet, amit a legjobban szeretsz!

Pista megrázta a fejét: — Köszönöm, méltóságos uram, de sok lenne nekem tiz egyszerre. Nincs is hová tenni. A mi házunkban nincsen könyvszekrény és a mestergerendán, a

naptár mellett, el sem férne annyi könyv. Megkár is lenne érte, télen még meg is füstölődne. Visszahozom én becsülettel ahogy kiolvastam, — mert ha egyszer a fejemen meg a szivemben van a tartalma, nem kell már akkor nekem a telenyomtatott lapja.

A báró csodálkozva nézett Pista nyilt kék szemébe. — Hallod — fickó, te tetszel nem! — Szeptemberben elviszlek a városi iskolába és olyan urat nevezek belőled, hogy még miniszter is leszel!

A városi iskola!... Pistának megdobbant a szíve. Hej, ha ő egyszer igazán a városi iskolába járhatna! Igazában, nem csak uly, mint eddig álmaiban... Lenne neki is sötétkék diákrúhája, mint a kicsi bárónak meg a jegyzők fiának. Aztán nagy ur lenne, miniszter. Pesten lakna, volna palotája, kocsija, lova, talán még autója is. mindenki így szólítaná: kegyelmes miniszter ur! — És minden Pesten lakna... De hirtelen a szívbe vágott valami fájás. Eszébe jutott madáretető az erdőn... a göndörösrő Bodri... a jóságosan zsörtölődő Máris néni... a Maros partja, ahol nyáron fürödni szoktak, tavasszal meg sárga pipéket legeltet a kócos Panka... Hogy ő mindezt sohase lássa többé?... Szomoruan rátá meg a fejét:

— Nem lehet az, méltóságos uram, nem mehetek én a városi iskolába, mert nem akarok miniszter lenni!

A báró megint nevetett: — Ejnye, ejnye, fiam, hát már miért nem akarsz miniszter lenni?

Pista bátran felemelte a fejét: — Mert nem akarom elhagyni örökre a falumat!

Az öreg báró jóságos mosollyal nézett a fiura: — Hát, tudod, mit, fiam? Ember vagy a talpadon, azért megérdemled, hogy megalkudjak veled. Kijárod a városi iskolát és visszajösz a faludba jegyzőnek. Áll az alkú? — és tenyerét Pista felé nyújtotta.

Hej hogy kigyult a Pista gyerek arca egy pillanat alatt! Hej, hogy belecsapott az arany-szívű nagy ur tenyerébe, de még meg is fordította és csókolta azt a jóságos kezet.

Amikor hazafelé ment, úgy tünt neki, hogy a kócos didergő verebek is azt csipogják a kerítéseken: »Diák lesz a Pista!... Diák lesz a Pista!...«

Odhaza Bodri szaladt elébe. Széles jókedvében átölelte a nyakát és úgy kiáltotta: — »Bodri, Bodri, okos Bodri... Tudod-e, mi ujság? Diák lesz a Pista!...«

Máris néni is kidugta kiváncsian fejét a pitvarajtón: — Mit akart a báró ur legényke?

Pista gyerek még mindig a Bodri nyakát öletgetve úgy kiáltotta, hogy talán a kerek erődök is elhallatszott és a lakomázó madarak is visszhangozták: »Né-némasszony lelkem, diáks lesz a Pista! Diák lesz a Pista!«

(Kolozsvár.)

A kiadóbácsi postája.

A mai számban megkezdték az előfizetőknek szóló póstautalványok kikézbesítését. minden előfizetőnknek, aki az előfizetési díjak beküldésével el van maradva, postautalványt küldünk ki, amelyen feltüntetjük, hogy az illető előfizetőnek mennyi 1924. márc. 31-ig az előfizetési hátráléka és milyen összeget kell e hátrálékon felül beküldenie, hogy Cimbora előfizetési díja ez év június 30-ig ki legyen fizeve.

Pontosan és rendesen küldjük Nektek a lapot, miért is elvárjuk, hogy előfizetési felszólításunknak pontosan és azonnal eleget fogtok tenni. Aki megkapja a maga postautalványát, kérje meg jó szüleit, hogy a postautalványon feltüntetett összeget adják át Nektek. Ti a póstautalvánnyal és a pénzzel elmentek a postára és feladjátok a pénzt. A postán nyugtát fogtok kapni, amelyet meg kell őriznetek, mert az a dolog rendje, hogy minden pénzfizetésünkről nyugtánk maradjon.

Ha valaki tartozik, annak azonnal fizetnie kell, mert csunya dolog az adósság és embertársunkat bajba és zavarba hozzuk, ha követelését idejére és pontosan ki nem fizetjük. Képzeliétek csak el: ha a Cimbora kiadóhivatalának nem küldítik be hátrálékos és esedékes előfizetési díjaito-

kat, mi sem tudunk a papirgyárnak fizejni, ahonnan a papirt vesszük, a festékgyárnak, ahonnan a festéket beszerezük, a Cimbora irónak, aikik a meséket, verseteket, regényeket, ismeretterjesztő cikkeket közlik, a rajzolónak, aki a rajzokat rajzolja, a kliséggyárnak, amely a rajzokat cinkre fényképezi és a fénykép vonalai nyomán a cinklemezt vegyszerekkel kímaratja, a szedőknek, aikik ólomba szedik a mesemondók írásait, a gépmesternek, aki a nyomtató gépeket kezeli, a munkásnőknek, aikik a papirost a gépbe rakják, össztűrik, a borítékba hordják, dróttal összefűzik és végül a postának, amely a Cimborát hozzátok szállítja.

Látjátok: ennyi szorgos, munkás és dolgos embertársatok várja a Ti előfizetési dijatokat, hogy megérdemelt és alapos munkájukért fizetést kaphassanak.

Minden Cimbora előfizetőnek, aki szereti a Cimborát — és tudjuk, mindegyik szereti a Cimborát — tehát egy a kötelessége, azonnal megküldeni a postautalványon kímutatott hátrálékos és esedékes előfizetési díjakat.

Igy legyen! Ismerünk benneteket: így is lesz!

Beszámoló a nyári vakációról.

— Hatodik közlemény. —

Ajtay László, Dés: Kedves Nagyapó! Már javában folyt a mezei munka, amikor a nyári vakációra hazakerültem a dési gimnáziumból. Apuka csinált nekem és testvéremnek egy kis villát és egy kis gerebjét, melyekkel közösön dolgoztunk a szénagyűjtésnél. Majd minden hétköznap kün voltunk a mezőn. Második, harmadik nap már a szénás szekrénen ugráltunk. Reggel hat órakor kezdődött a munka és este nyolc órakor végződött. A szénagyűjtés után következett az aratás, itt szintén részt vettünk a kévekötésben és a dalolásban. Ha a gabona megszáradt, következett a cséplés. A gépészkeknek mi vittünk enni minden nap. Ősz-szel segítettünk a kukorica förésben is. Következett a szüret, a legnagyobb örööm. Volt még egy foglalkozásunk, ostort fontunk, miközben a marhákat őriztük.

*
Kiss Irma, Dés: Édes Nagyapó! Olvastam a Cimborában a Nagyapó üzenetét, hogg irjuk meg, mivel és hogyan töltöttük el a hosszu szünidőt Kint a tanyán laktunk, ott töltöttük a szünidő elejét, segítettünk anyukának, mindenféle házidolgokban, vagy ha nem kellett a segítségnk, ügyeltünk a kisebb testvéreinkre. Apukától kaptunk egy kis szabadságot, elvitt minket Désre nagymamához, ott is

segítettünk, amit kellett. Dézen jól telt az idő, két unokaöcsémmel Barcsay Miskával és Pistaival, aikik szintén unokái nagyapónak és olvastuk a Cimborákat. Nagyon boldogok voltunk. Játszottunk, kergetőztünk, a szép nagy gyümölcsöben és szedtük a sok gyümölcsöt. Voltunk a színházban is és gyönyörködtünk a szép előadásban. Édes nagyapó, most már zárom levelemet, mert késő este van, tanulni kell, mivelhogy a negyedik osztályba járok és sok a tanulnivalóm.

*
Erős Alfréd, Temesvár: Kedves Nagyapó! Leirom egy kirándulásomat. Ime:

Kint még sötét van. A csendet csak néhelykor szakitja meg a kakas kukorikolása. Egyszerre szekérzögés hallatszik. Erre feléredtem. Körülnézek és halgatódzom. mindenütt csend és mindenki alszik. Gyorsan kibujok az ágyból, villámgyorsan felöltözökön és megmosdom. Kimegyek az udvarra. Az istáló előtt állt két kocsi. Közelebb megyek, akkor veszem észre, hogy apám a kocsissal már készít el a kocsit az utra. Oda megyek.

— Jó reggelt, édesapám! Jó reggelt, János!

— Isten áldja! mondja a kocsis.

— Hát te már fenn vagy? kérdei csodálkozva apám. Nos ideje is, hogy fölkeltsed a többieket.

Gyorsan siettem a parancsnak eleget tenni. Negyedóra mulva már mindenki a nagy szabában a kávét szüröcsölgette. Reggeli után mindenki fölvette a kabátot, mert hegyes vidéken, különösen reggel, hűvös van. Miután elbucsuztunk az itthon maradottaktól, utnak indultunk, Persze, kocsin. Messze van ám a Pojána! Mert bizony csak most árulom el, Pojánára megyünk. Van vagy husz kilóméterre, még sima utoń és jó lovakkal is belekerül három-négy órába, hát még tekervényes hegyi utoń! Három kocsi volt. minden kocsiban nyolcan ültünk, csak a harmadikban ülték hatan, mert ott volt az elemőzsia nagy része. Édesapám, a harmadikat kivéve, minden kocsira három nagy zsákot tett. A zsákok szalmával voltak megtölve. Ezekben ültünk,

Egyre világosabb lett. Mire az első hegy aljába érünk, a hegyek mögül kibujk a nap. Ránk tekint jóságos ábrázatával és aranysugárát mint egy fényes fátyolt borítja ránk. Eddig sima, kövezett országuton jöttünk. Most kezdődik a meredek, tekervényes hegyi utoń. Hol le, hol fel, majd gödröcskék, majd dombocskák.

— Ez még semmi, mondja édesapám, most jön csak az igazi nehézség.

Igaza is volt, mert hirtelen összeszüktült az utoń. Egyik oldalon magas sziklafal, a másik oldalon a zugó, habzó hegyi patak. Csakodva, zugva, a habtól fehéren, dühösen megy neki és haragjában szétmorzsola az óriási szikla köveit, apró kavicsokká, majd még apróbb homokszemekké. Némely helyen egészen felszökik, ahol nagy szikla áll utjában, majd hirtelen lezuhan. Felséges!

Az utoń hepe hupás. Némely helyen gödrös, ahol a sziklából csermely folyik elő, majd nagyobb szikladarabok állanak ki a földből. Csak néha szélesedik ki egy kicsit az utoń, hogy a kocsik kitérhessenek egymásnak. Több kisebb falun haladtunk kereszttel. Körülbelül tiz órakor a Pojána hegy aljába értünk.

— Itt pihenőt tartunk és megtizóraizunk, mondotta apám.

Az utoń itt széles völgyé tárult. A kocsik az utoń megállanak. Mindnyájan leszállunk, lementünk a patak partjára és a pokrócokra letelepedtünk. A fü még vizes és csillog a harmat közötte. Mi, fiuk, gyorsan megettük a porciót és körülnéztünk a vidéken, de már hivat is. Ujból gyorsan fölszáltunk a kocsikra, mentünk tovább s féltizenkettőre, felértünk a hegy tetejére.

— Na, most keressünk egy jó helyet, ahol letelepedjünk, mondta apám. Találtunk is. Egy kis domb volt, a közepe sima, köröskörül terébelyes fák, melyek a domb közepére is árnyékot vetettek. Egyik oldalán a kis hegyipatak, szemben levő oldalán szikla. A másik két

oldalon erdők. A patak mellett kis ut volt. Itt letelepedtünk. Édesapám és Károly nagybátyám a csirkék kisütéséhez láttak. Ők voltak a szakácsok. Édesanyám és nagynéném a szép zöld füre asztalt terítettek.

Miután elfogyasztottuk az ebédet, felszedelőztünk és felmentünk az egyik hegyre. Gyönyörű dolgokat láttunk. A legszebb volt, amit a szomszédos nagy hegy sziklatetjén láttunk. Festői látvány volt! Egy gyönyörű szarvas állott a fák alatt, nyakát kinyújtotta és bődült egyet. Bizonyosan fiait kereste. Majd erre fordította a fejét és, ugy látszik, észrevett, mert a másik pillanatban eltünt a fák alatt. Aztán egy óriási sast láttunk egy sziklaormon, amint éppen kiterjesztette hatalmas szárnyait, hogy zsákmányára lecsapjon.

Négy órára visszatértünk arra a helyre, ahol ebédeltünk. Most itt meguzsonnáztunk. A szülők lepíhentek egy kicsit, mi gyermekek, fiuk és leányok pedig hamarjában sok-sok virágot szedtünk s feldiszítettük velük a kocsikat és a lovakat. Igazán szép volt. Szülein is nagyon örültek neki. Vigan indultunk haza, egész utoń énekeztünk. Mint valami diadalmenet vonultunk be a falunkba, pedig már kicsit sötét volt. Örömmükben a házunk kapuját is diadalkapunak néztük. Vacsora után rögtön lefeküdtünk. Milyen jó is az ágy! Különösen, ha fáradt az ember a kirándulástól.

Jó éjszakát!

(Folytatása következik.)

Kótaj.

Írta: RADVÁNYI SÁNDOR.

*Nyírségen álmódó falu,
Kis ablakokon zöld zsalu . . .
Fehér házak . . . Kövér mező;
Faluvégén a temető . . .*

*Meszelt tornác — eresz alatt;
Tornácon kis gyermek szalad . . .
A pásztor meg a nyáj útán,
. . . Mosolygókék ég délután.*

*Apám a földre kitekint . . .
— Tornácán rózsa, rozmarining.
Anyám egy percre meg nem áll,
Mindennétt uj dolgot talál.*

*Aldott nap, drága kis falu!
. . . Este már zárva a zsalu;
Szobánkban csönd és lámpafény,
Aldott dal . . . aldott költemény.*

(Kótaj, Szabolcs megye.)

Kis rajziskola.

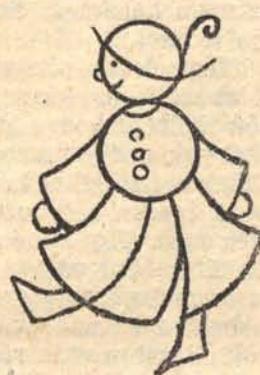
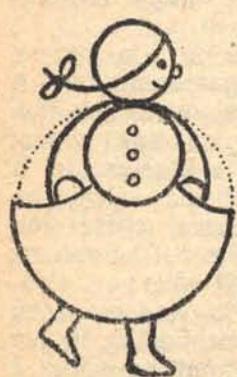
— Rajzolja: MÁRIKA, írja: APUKA. —

— Lám, lám, a farsang elrepült, mondta a mama s eszünke se jutott, hogy táncos képeket rajzolunk! Hozzuk helyre a mulasztást. Nos, Márika, tudnál-e táncos képet rajzolni?

— Megpróbálom, mondta szerénykedve Márika. Tudod-e, anyus, mit szeretnék rajzolni? A hires-nevezetes veréb Jankót, aki Pestről leveleket szokott irni nagyapónak, igen, őt rajzolom le, amint csárdást táncol a párrával.

— Lássuk! Kiáltott Gyulus. Az én fejemen készül már a vers.

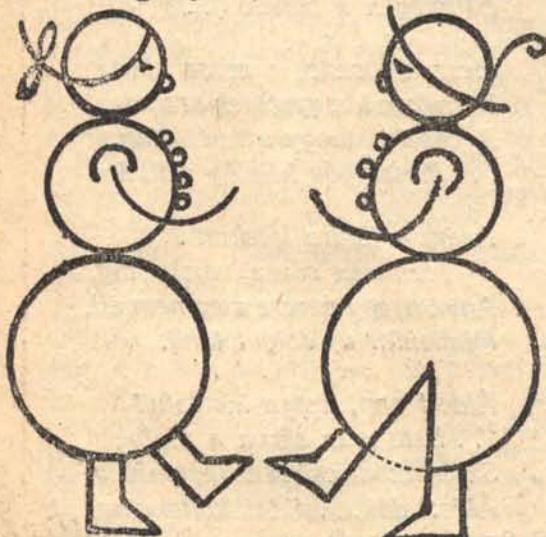
— Itt van ni!

— Bizony, ha itt, a vers is itt!

Veréb Jankó meg a pára
A csárdást nagy vigan járja,
Lába, szája meg nem áll,
Pattintgat meg kiabál:
Járd ki lábam, járd ki most,
Nem parancsol senki most!

— Brávó, brává! Ezt jól megcsináltad Gyulus. A rajz is jó, a vers is jó. De Veréb Jankó nem hiába lakik Pesten, tud ő francia négyest is táncolni. No, Márika, hadd lássuk a francia négyest. Te meg Gyulus, borzold a hajadat!

Egy-kettőre kész volt a francia négyes is.

De kész volt a vers is, nem hiába borzolta haját Gyulus.

Szép a négyes figurája,
Gyönyörűség nézni rája,
De Jankó jobban örülne,
Ha otthon a bakon ülné
S szép négy csikót hajtana,
Bezzeg, nem sóhajtana!

— Magam is azt hiszem, mondta apus, hogy szegény Veréb Jancó jobb szeretne négyest hajtani Székelyországban, mint francia négyest táncolni Pesten. Meglátjátok, hogy egyszer csak haza viszi e szíve. Mert mindenütt jó, de legjobb otthon.

— Lám, szólalt meg Márika, mennyivel jobb a bohócnak. Neki az egész világ hazája. Mindjárt rajzolok is egy bohócot.

Közben Gyulus borzolta a haját s megszületett a vers a pojácára is.

Ihol a bohó pojáca,
Mindig a jókedvűt jáCCA,
Gyermekeket mulattatja,
Pedig tán nagy a bánatja:

Apus, anyus, Márika meghatottan hallgatták ezt a verset. Szomorú volt, Gyuluska, mondta apus, de eddig ez volt a legszebb versed.

— Elég is lesz tán mára, mondta anyus, képből is, versből is.

— De én gondoltam valamit, mondta Márika.

rika. Holnap, meg azután, amikor ráérek, jó rajz-papirosra gondosan újból megrajzolom a kedves képeket és vizfestékkel kifestem azokat.

— Próbáld meg, mondta a mama, de arra vigyázz, hogy csak kevés szint alkalmazz és egyszerűen dolgozz. minden zárt foltocskát fess ki különböző színnel. Majd meglátod, milyen kedves szórakozás lesz ez!

Márika másnap csakugyan elővette a festékeit meg a vizes bögrét és kis idő mulva színesedni kezdtek a kis figurák. A béka sárga és zöld szint kapott, Veréb Jankó piros lajbit, kék kalapot; Kata pruszlikja is piros lett és zöld a vigánója. Csak ugy tarkállott pár perc alatt a rajzpapiros a sok élénk, színes folttól.

A kis Gyulának csak ugy ragyogott az arca a tetszésből. Főleg a béka bajolta el. Csinált is olyan verset, amellyel megkoronázta eddigi költői munkásságát. Még el is énekelte, hogy csak ugy zengett a ház a leujabb népdaltól:

Zöldre van a, zöldre van a béka hasa festve,
Hej de várt a legyecskét — lesve,
De nem győzte a legyecskét várni,
Nem is tudott, nem is tudott akkor vacsorálni.

(Szombathely.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Kockarejtvény.

Beküldte: Nagy Károly.

E	R	V	S	V	Z	E	N	I	R	E
B	E	Z	E	G	⋮	E	T	E	T	M

Ha a betüket helyesen összerakjuk, egy közmondást kapunk.

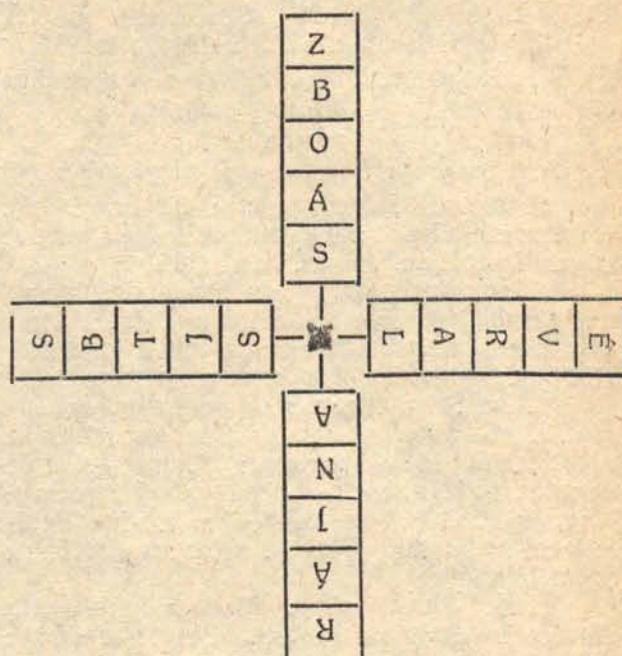
Betürejtvény.

— Beküldte: Kováts László. —

ár ár ár ár ár ár X os

Szélmalom rejtvény.

Beküldte: Bischof Ferenc.

Névreztvény.

Beküldte: Sükösd Ernő.

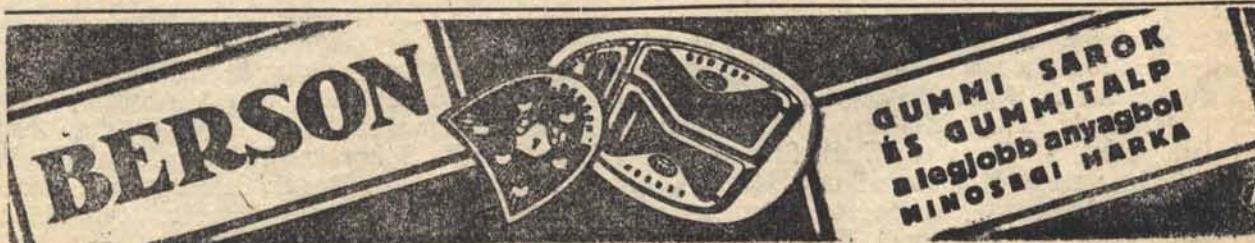
Vác, Maros, Arad, Róma, Turin, Hódmező Vásárhely, Miskolc, Ösel, Skutari, Rodope, Öslend, Lyublya, Ávignom, Vstadt, Island.

E városok kezdőbetűi kellő elhelyezés után egy nagy magyar költő nevét adják.

Vonalrejtvény.

Beküldték a Simó testvérek.

i	k	v	o	a	m	á	cs	é	sz
M	o	r	l	t	o	h	i	v	?

Névrejtvény.

Beküldte: Hittner Juliánna.

LILI, TIVADAR, ÁRON, SZIBÉRIA, ERNŐ,
LÁSZLÓ, ORSOVA, SZERÉNA, NÁNDOR.

E szavak kezdőbetűi helyesen összerakva
egy nagy magyar király nevét adják.

A február havi rejtvények megfejtése.

5. szám. Szórejtvény: bab, ér, babér.
Számtani feladvány: 99 vadliba. Rejtett nevek:
Elek, Pista, Dani, Annus, Irén, Ottó.

6. sz. Befürejtvények: Nem mind arany,
ami fénylik. Királyerdő. Létra rejtvény: Her-
czeg Ferencz. Ókorai felirat: a töltött káposztá-
nak nincs párja. Találós kérdés: Vizes.

7. sz. Számrejtvény: Munkásság az élet
sója. Ugró rejtvény: Az erőtlen csüggéd, az
erős megállja. Sakkrejtvény: Amint veted az
ágyadat, ugy alszod álmot. Pótló rejtvény:
Nagyvásár. Névjegy rejtvény: Házjur. Pont-
rejtvény: Anatole France. Kocka rejtvény:
Szent László.

8. sz. Pontrejtvény: Madách Imre. Pótló
rejtvény: Szolnok-Doboka. Betű rejtvény:
Négyszemközt. Számrejtvény: Az én emberem
az, ki bátor. Kocka rejtvény: Addig verd a va-
sat, mig meleg. Kossuth.

Megfejtettek:

Halmi István és József, Faragó Károly és
Emma, Guttman Józsi, Gy. Rosenberg László,
Boross Margit, Grill Olgica, Kiss Magda és
Ilonka, Joanovits Kató, Arnstein Sándor, Mikoss
Testvérek, Ifj. Varga Árpád, Pethő Ervin, Ne-
mes Gábor, Asztalos Judit, Neumann Anna, Le-
bovits Sándor, Guttman Kató és Vera, Katz
Miklós, Barabás Irénke, Nemes Béla és Zoli,
Kovács Piroska, Sz. Nagy Béla, Radó Laci és
Zoli, Vidéky Testvérek, Tolcsvay Erzsike, Rich-
ter István, Rosti Ince, Makó Verona, Kun János,
Szondy György, Fröhlich Jolánka, Zubovits Ist-
ván, Zaharie Hedvig, Grosz Testvérek, Neufeld
Endre és Pál, Szentpéteri János és Inyó, Hirsch
Piroska, Marosujvári szórakozott unoka, Melch-
ner Liliike, Schwartz Ilona, Papp Annuska, Sig-
mond György, Szabó Klári, Anica és Gyöngyike,
Skrabán Nusika és Jancsika, Bartha Judit, Krep-
pel János, Friedmann Sándor, Fischhoff István
és Imre, Weinberger László, Damokos Andor
és Benci, Fried Imre, Strausmann József, Gold-
berger Tibor, Szömörkényi Magda, Winternitz
Sári, Stoklász János, Lónyai Feri és Blanka,
Csáky Pista és Évi, Hittner Lili, Arnstein Sán-
dor, Körtélyes Ernő, Sonnenklar Duci, Kónya
Pityu, Hoffmann István, Kövér József, Fülöp
Lajos, Berta és Károly, Spiegel Magda, Hönig
Ferenc, Bede Lajos, Kertész József, Vékony
Márta, Kovács János és Erzei, Szende Irma,
Goldberger Ernő, Hoffmann Ilona, Balás László
és Olivér, Ambrózy József, Katz Miklós, Ros-
mann Etus, Ábrahám Móritz, Fridus, Dezső és

Ernő, Dániel Miklós, Heller Olga, Szabó József,
Kárpáti Irénke, Juricsik Magda és Annus, Ra-
dos István, Gártner Elza, Sükösd Ernő, Karsai
Bözsike, Breiner Gyuri és Viktor, Basch Liliike
és Évi, Sámuell Bella, Schönhaus Imre, Ker-
tész Endre, Tirea Erzsike és Juci, Dvorzsák Fe-
renc, Kupás Piroska, Pogátsrik Olivér, Csutak
Pista, Tóth Jeni és Irénke, Rosenfeld Pista,
Klein Zoltán, Singer Móritz, Berkeczi János,
Bódis Gábor és Gáspár, Bottyán Ida, Barna
Gizella, Herskovits Vilmos, Barcsay Mihály,
Bischhof Ferenc, Beretzkay András, Lesnyovszky
Dénes, Gyula és Ernő, Hausmann Rózsi, Stern
Sándor, Guttmann Kató, Wiesel Zoltán, Fekete
Imre, Biró Rózsika, Hársfalvi Tibor és László,
Sólyom László, Müller Terka és Ferkó,
Moskovitz Zita, Kliegel Róbert, Meskó Loránt,
Márton Lilly, Pollátsek József, Aranka és An-
dor, Kovács Bélus, Schultz Gyula, Auffenberg
Guszti, Anci, Néri, Feri és Mici, Nussbaum
Anna, Darvas Sári és Böske, Jäger Zoltán,
Szénássy György, Kallós Jenő, Rosenfeld Mik-
lós és Annus, Latzina Berta, Grosz Waldemár,
Fried Erzsébet és Ilona, Nádas Ilonka, Mindák
József, Farkas Mária, Kovács Irén, Gödri Ernő,
Rehberger György, Grosz Hermut, Singer Ti-
bor, Zsigmond Sárika, Sztojka László és Kató,
Óss József, Salamon Ottó, Goldstein Ferencz,
Demes Margit, Szőke Rózsika, Máthé Ida, Má-
yer Mancika és Öcsike, Hadnagy Györgyike,
Bacsó Bertuska, Annuska és Hajnalka, Méri
Mária és Erzsébet, Rényi Beata, Zalányi Zol-
tán, Babuci és Öcsike, Hábián Albert, Udvar-
helyi László, Jakab Jenő, Klein Annus, Jurin-
csik Magda és Annus, Nussbacher Nusi, Stok-
lász János, Berkeczi János, Grünberger Ibolya,
Gyárfás Laci és Magda, Achim András, Nyegra
Olga, Arnstein Sándor, Lindenfeld Erzsi és
Ibolya, Karácsony Sándor, Imre (Parajd), Kup-
ferstich E. Pál, Berger Sándor, Krausz Guszt-
ika, Brandes Margit és Böszö, Kálmán, Erzsike,
Täglich Béla és Editke, Tátray Barna, László
Gyula, Bartha Annus, Struhl Hermin és Dóra,
Rafael Klárika, Neumann Ernő, Teleghi Nán-
dor, Radó Laci, Gabi és Zoli, Tőkés József és
István, Kellán Erzsébet, Friedmann Sári és Sa-
nyi, Horgos Icu, Kovács Zsuzsika és Etuska,
Förster Kató, Léber Erzsi és Margit, Halász
Erzsi és Márta, Györgyevisits Dániel.

A megfejtők közt tizenhat könyvet sorsol-
tunk ki. Tökmag őfelsége Elek nagyapó kalap-
jából a következők nevét huzta ki: Kárpáti
Irénke Arad, Rosti Ince Pankota, Kovách Piroska
Nagyenyed, Tóth Jenny és Irénke Oroszlános,
(Jugoszlávia), Gy. Rosenberger László Kolozsvár,
Bartha Tibor Kolozsvár, Bódis Gábor és
Gáspár Mezőteleged, Latzina Berta Gyalár, Pacsó
Bertuska, Annuska és Hajnalka Türkös, Zsig-
mond Sárika Soborsin, Tolcsvay Erzsike Bán-
ffyhunyad, Zaharie Hedvig Csíkszereda, Sigmond
György és Edith Aranyosgyéres, Katz Miklós
Máramarossziget.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címerei Kisbaczon, (Bațanii Mici) u. p. Nagybaczon, (Bațanii Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. Alevélirás egik fontos szabályva, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hánadikán!

KEDVES UNOKÁIM! Március közepétől április közepeig Budapesten leszek, de ti azért csak irjátok a levelet ezzel is, mert a leveleket utánam küldök és én Budapestről válaszolok a leveletekre.

Cseny Margit, Temesvár. Igazán nagy kár lett volna, ha lekész a pályámuveddel. Mindössze egy jelenetet írfál meg nyári élményeidőből, de ezt oly megkapó szépen íraf meg, hogy bárkinék becsületesre válna. Elénk érdeklődéssel fogom kísérni fejlődésedet. — Farkas Mária, Kolozsvár. Amikor ezt az üzemet olvasod, valójában Pester lesz dédanyoha is és dédapóka is. Onné majd megírom, hogy mit csinál Őcsike és Áriszka. Mire meg hazajövök, remélem, azzal lepsz meg, hogy kitűnő volt az értesítőd. — Mindák József, Pozatmár. Szivesen válaszoltam neked s válaszolok most is. A háróm rejtvény körül egy sorra kerül, a másik kettő körül a Napoleon hatalma megfejtési régi jó ismerős, Elek nagyapó megfejtésiut pedig, amint már sokszor írtam, nem közlök, mert anélkül is elég sokszor találkozott a nevemmel. — Fábrian György, Szinérváralja. Valósággal árad lelevedéből az örömk, hogy olvasható a Cimborá. Annak különösen örvendek, hogy fetszik a "rajziskola" s te magad is rajzolgasod az ott közölt képeket. Nem különösen örvendek annak is, hogy bár soha a tanulivalom nem zugolódol, tanulás szorgalmassan, mert majd az orvosi pályára akarsz lépni. Igen szép pálya ez, segédjén az Isten! — Nádas Ilona, Hajmáki. Ha jól emlékszem, először találkozom a neveddel. Örömmel látszunk unokáim sorában s várom leveleidet. — Boross Margit, Kolozsvár. Azt irod, ügyes fiú az a Tökmag 6. felsége, hogy reád is gondolt s kihívta a nevedet. De azt nem írat meg, hogy melyik könyvet kapta, csak azt, hogy igen szép a tartalma. — Halmi István, Szilágysomlyó. Látod, látod, csak türelmem kell várni s kaphsz üzenetet, mert nagyapó minden levélre válaszol, csak sok időbe telik, amig a válasz hozátok ér. Rejtvényeidhez elszíntetted közölni a megfejtést, ezi pótold, mert nagyapónak nincs ideje a megfejtéseken töri a fejét. Oszinte részvétel értesültém a te jó nagyanyád haláláról. Tudom, szereleimet emlékezel rá s ez az emlékezés nagy vi-gasztalála bábanatos szívneknek. — Fried Erzsébet és Ilona, Aranypuszter. Már már kezdetek belefürödtek, hogy leveletekre nem kaptok választ, s lám nemcsak választ kaptatok, de könyvet is nyertek. Aminc irjátok, az örömk rendesen vár a tanulj jón, én meg hozzáteszem; minden váratlanabban jön, annál nagyobb az örömk. — Latzina Berta, Gyula. A kiadóbácsinak írtam, hogy különösen mutatványszámot Vajdahunyadra Strausz Andrasnak és Török Iucának. Jól esik látnom a buzgólkodásodat. Vajha minden olvasófársad követne a te példádat, mert minden több olvassád a Cimborá, annál nagyobb kedvel szerkeszti nagyapó. — Klein Annus, Máramarossziget. Magam is sajnálom, hogy a "Börme" regény oly hamar végződött. De nem sokára megvígyszaládol, mert egy as utan jönnek majd a szép és érdekes regények. Ór endet, hogy a felvétel vizsgád különösen sikerült, ezt már sejtem kifogástalan helyesírásodból is s egysáltalan nem vagyok veled egy véleményen abban, hogy csunya volna az írásod. A kiadóbácsi majd értesít arról, hogy van-e behatósi tábla. Egyben beszünteti az együtt példányt. — Jakab Legényka, Torda. Most már látom, hogy egészben jobban vagy, tehát elvárom, hogy gyakrabban fogsz írni nagyapónak. Tolmácsold szüleidnek meleg üdvözletemet. A kockarejtvényed sorra kerül, betürejtvényed ismérő. — Dvorzsák Ferenc, Arad. Még jököör érkeztél pályámuveddel, melyet nagy érdeklődéssel olvastam végig s magam is sokat tanultam belőle. — Fülöp Lajos, Berta és Károly, Válaszut. A kiadóbácsipótól a 7-ik számot, Őcsike pedig ezután is szorgalmasan fogja terméni naidései gondolatait. — Noé Margit, Dés. Magkaptam a nyári beszámolódat, sorra fog kerülni. — Udvárhegyi László, Kolozsvár. Most találkozom először különösen jó ismerős neveddel s következő alkalommal igazi levelet várök töled, hogy közelebről megismérlek. — Kónya Elemér, Marosszászhely. Azt irod, nagyon szép a nyert könyv, s a kis hugod, Klara is olvasója lett a Cimborának és nagy gyönyörűséggel olvassa Őcsike „nadselű” gondolatait. Annak örvendek, hogy a kocsostoth is megfogja rendelni a Cimborát a nyáron. Rejtvényed megfejtését feleledt különöni velem, s összintén megvalamm, sejtem nem sincs, hogy mi lehet a megfejtés. Szóval, világosítás fel szegény nagyapók. — Varga Maryka, Rozsnyó. Ápuakádtól megtanultad a könyvkötést, be is kötötök a regénytelkeket és egészben jól sikerült. Hát annak igen örvendek, hogy megfutanadt a könyv kötést, mert ennek az éle ben még nagy ha znát vebeted. — Fábián Albert, Rastolita. A rajzod ugyan sokszorosításra nem alkalmas, de kedves a gondolata. A kiadóbácsi ott ill az asztal mellett, jobb karjával fennszerűsítve a Cimborát s egész sereg fiú szalad felé, hogy kikapíjak a kezéből. Következő lelevedében írd meg a helyiségetek magyar nevét is, mert bizony nem tudom, hol van Rastolita. A 6. számot pótjára a kiadóbácsi, Zalányi Zoltán, Székáveresegyháza. Egyszerre hárman köszönöttetek be hozzádm: te, meg Őcsike és Babuci. Isten hozzunk unokáim kedves seregeben! Annak igen örvendek, hogy te, Zoltán, különösen Csürös Emiliának, a te kedves volt tanítónööknek a történetet szereted, mert ezek a történetek valóban megérdelemlik a szerepet, mivelhogy igazán szíviból írja azokat. Őcsike festvéredre nem lehet már panaszod amiatt, hogy egy kicsit lusta az olvasásban, mert amint örömmel látom,

megigérte, hogy ezután írni fog és belátha, hogy jobb leír volna szabad idejét másra is felhasználni, mint rövidíásra. Ezt én örvendetes tudomásul veszem. Babucinak pedig azzt üzenem, hogy építéssel nem haragszom azért, mert nem levélpapírra írtam első levelet; a fő, hogy irod. — Rényi Berta, Zilah. Ha eddig nem volt idő a leleírásra, remélem, lesz ezután s alkalmat adsz nekem arra, hogy ne csak te ismerkedj meg velem, hanem én is veled. — Grünwald Gyöző, Nagyenyed. Eddig a nagy-enyedi kollegiumba jártam, de onnan a katolikusokat kihittel, mert kikellelt tiltaniok és e miatt vitték teged Gyulafehérvárra. Mindegy, hogy hol tanulsz, a fő, hogy jól tanulj. Az üzenetek élén állandóan ott van, hogy hozzárm kell címezni a szerkesztősegét illető leveleket, csudálom, hogy nem vettek észre. A pontréjtvényed hibás, mert csak annyi pontot kell tenni a végző beírás előtt, a hány betűből áll a megfejtendő szó. Náthán Henrik, Gyulafehérvár. Rejtvényeden nem tudtam eligazodni, magyarázó meg nekem, mert én szeretek tanulni. A közmondás szerint „holig tanul jó pap”. — Méri Mária és Erzsébet, Brassó. A rejtvényeket sorra kerül, de szerezzem volna, ha levelet is irod. Bizony elszért volna a paproszokon egy jó nagy levél. — Pollák Tibi és Nusi, Kolozsvár. minden fantágyat románul tanultok, de én azért remélem, hogy ezután is tiltó lesz az osztályt, mint eddig, mivelhogy erre igyekeztek. Örvendek, hogy Radó Ibolya és Kovács Irén, akit szintén előfizető a Cimborának, a legjobb barátnőitek. — Nussbacher Nucl, Kolozsár. A kiadóbácsi pótjára a 6. számot, s remélem, mert megkapad a nyert könyvet is. — Sükösdi Ernő, Brassó. Tudom, hogy több levelet írtál, de azt is tudom, hogy válaszoltan rájuk, csak levelez írásakor még nem jelent meg a válasz. A román olvasókönyvből fordított találós kérdések ismerősek, de azért nem végezték teljesleges munkát, mert ezzel is gyakorlattad m gradat a román nyelven. A harmadik rejtvény sorra kerül. Érdekel, hogyan fordítottad le a német verset, majd küld el nagyapónak valamint a román fordításaidat is. — Bacso Bertuska, Annuska és Hajnalika, Türkös. Hárman ijjáték a bemutatkozó levelet. K zálejat a legnagyobb: Bertuska, aki végezte a négy polgári és mosi segít anyukának a háztartásban, Annuska az első kereskedelmi jár Brassóban, Hajnalika pedig a negyedik polgáriban. Szóval, minden a hárman növendék lány-k vagyok s éppen ezért különösen nagy az örömem, hogy nem kicsinyíték le a Cimborát, mint ahogyan azt, különöse kezdetben, egyik-másik növendék lány cselekedte. De ugy gondolom, hogy a lekicsinyítésre nincs is ok, mert hiszen gondom van arra, hogy minden korú gyermek megtalálja az olvasásvölgyét a Cimborában m és a szülők is. Mind a hármon köréjtvény pompásan van megrajzolva és sajnálom, hogy nem közölni tem, mert a sokszorosítása aránytalanul soha kerülne. De hiszen találók ki ti maszjája rejtvényt is, amelynek a közlése költségei nem okoz. Szereleimet várom ezután is a leveleit. — Mayer Mantika és Őcsike, Székelyhíd. Válaszoljam én a leveletekre s eddig bizonyosan olvastatók is a választ és megkaptárok azt a 6. könyvet is, amelyről anyukád az utazóbácsinak 94 leír fizetett. Sajnálom, hogy kifogott a fintákok, mert mindig örömmel olvasom a leveleket. — Nemes Gábor, Torda. A versírás szabályával még nem vagy ismerős, de igen ügyes írásod le a telep, amely különben, hálá a Jó Istennek, már szerencsén kiszenevezett. A betürejtvényre ugyanazon üzenetben, amit a multkor: figyeld meg jól a Cimborában k zöll bőrejtvényeket és akkor rájössz rejtvényeidnek a hibájára. Örvendek, hogy a könyvet megkapad s remélem fetszett is neked. — Káulman Aranka, Székelyt. Bízony, nem haragszom, hogy azért nem írtál már oly rég, mert segédkezned kellett az üzleben s mosi, hogy egészséges letél, nagy segítségek: vagy drága szüleidnek. Örömmel veszem híröt, hogy két növérem menyasszon. Hiszem, hogy nagy az örömk a hárznál, viszont azt is gondolom, hogy akinek egyeszerre két menyasszon lánya van, nem meg gondol a szomszédba. Azt is örömmel veszem tudomásul, hogy szorgalmassan tanulod a román nyelvet s ugyan akkor szép magyar levelet írász nekem. Hogy mikor jár le az előfizetésed, erről a kiadóbácsi értesít. — Schonhau Imre, Nagyvárad. Rejtvényeid közzöl a pótörejtvény sorra kerül. — Lázár Hanna, Csíkpalonca. Annak igen örvendének, ha kedves nagymamáddal eljönél Kisbaconba. Kisbacon fele az utolsó állomás Málnás júrón, de bizony arról szó sem lehet, hogy az ideérkezés napján vissza is mehetsek. Aztán nem is oly könnyű szabadtéri a vendégek nagyapókhoz. Arra azonban előre figyelmeztetlek, hogy jól előre értesítés az érkezés napjáról és órájáról, mert a Málnás-júrás állomásra kocsit nem lehet kapni. — Erős László, Kolozsvár. Megkaptam a pályámuvedet, közölni is fogom, de már most jázem, hogy túlságos gyorsan írász s ez által megrontod az írásodat. — Szőke Rózsa, Brassó. A pótörejtvényed sorra kerül, arról meg, hogy mikor jár le az előfizetésed, a kiadóbácsi értesít. — Salamon Ottó, Aranypuszter. Kolozsvárt voltál két hétkig, ott sok mulatságban volt részed és azért nem írtál. Örvendek, hogy jól mulatta s most már remélem, ismét súrunk kapom majd töled a leveleket. — Kovács Irma, Szigetvár. Válaszoljam én a teljes levelet, s eddig bizonyosan olvas-tad is a meggyőződöt, hogy az új unokái számára is van hely nagyapó szívében. Hogy nemcsak te, hanem mamád is nagy évezettel olvassa a Cimborát, ezt azzal is bizonítod, hogy szereznél terjeszteni s minddyárt különböző is két címet, amelyeket én továbbítom a kiadóbácsinak. Igazad van, a telj bizony kissé unalmas falun, kevés a szórakozás, de annál több örömben részesít a tavaszi, a nyár és az ősz, amiben viszont kevés városi gyerek van része. Igen helyesen gondolkozol, ha a polgári végzettség után meg tanulás var i, aztán fogni, mert így jobban boldogulsz, mintha hivatalnak lennéls. Jól esett olvasnom, hogy ha majd hozzátok megylek, jó magyaros paprikassal kedveskedel, mert ugy gondolod, hogy minden magyar ember szereti ezt a kifinomult ételt. Igazán boldog lennék, ha majd megizlelhettünk a te főzetedet. Es jól esett olvasnom azt is, hogy berámváztatod a képmestet és elteszed

örök emlékül s minden szereettel fogsz gondolni reám. En is ugyanúgy, minden időben, szereettel gondolok reád. — Zsigmonda Sárka, Soborsin. Már azt gondoltad, hogy egészen elfelejtettelek téged, s lám, hiszt, hogy nem felejtettelek el, mert választ kapítál a leveledre. Örvendek, hogy nemcsak te szereted a Cimborát, de Ferike öcséd is. — Lukácsy Cicuka Vámfalu. Röviden számosz be a nyári vakációról, de azért közlöm abban a reményben, hogy a jövő nyárról több írásvaló lesz. A rejtvényeid ismerősek, Cicuka, újabb rejtvényen tör a fejeidet. — Singer Tibor Marosvásárhely. A levél amiatt nem vesz el, hogy csak Elek nagyapó irsz rá, ha a helyiséget és az utolsó postát ráirrod a borítékra, mert az ittinen postán nagyon jói tudják, hogy nincs más Elek nagyapó. A Cimbra behatólt pénzányaiban háiba keresed a regényt műlékletet, mert azt nem lehet belekötni, minthogy a formája nem egyezik meg a Cimbra formájával. Ha meg van neked a regénymelléklet, legjobb, ha azt külön beköteted, ha pedig nincs meg, nincs más mód, minthogy apuka megveszi a regényt s így egy értékes könyvvvel gyarapodik a könyvtárad. — Rehberger György Nagyvárad. Ha van még be öle felesleges gélédány, a kiadóbácsi pótjára az 1., 2. és 3. sz. regénymellékletet. Annak ellen is örvendek, hogy te is unokaím sorára léptél. — Balás László Kolozsvár. Ügyesen és reménytelőn rajzolsz, de sokszorosításra még nem alkalmasak a ra zaid. Csak hifartás; elkövetkezni ennek is az ideje. Dicséretet érdemel azzért, hogy előfizetőket szeretné a Cimborának s szerel műd az alsóból osztályokból is. Mindnáyajátol érdeke, hogy minél több olvasója legyen a Cimborának, sőt érdeke az iskolának is, mert a Cimbra nagy segítségére van az iskolának a tanulók ismertéinek bővítésében. — Fábán Márta Szombathely. Nagy elvezetől olvásnak édesapád pompás, kacagatós történetét Káss Mátyás kalandjairól, s azt hiszen hamarosan sorra is kerül. Az erdélyi unokák bizonysára hálásak lesznek a te édesapádnak ezerrel a kacagatós s egyben igen fanuságos történetére, amint hogyan hálásak a zédesanyád pompás kis rajzfiguráiról is, amelyekhez szintén édesapádnak szövege. Édesapádnak külön levelet írtam. — Herczeg János Arad. A kiadóbácsi közölte velem, hogy a Cimbra 3. számát neked is, meg Heller Pista-nak is pótjára. A kis testvérednek pedig mond meg, hogy ne tépte el a Cimborát, mert ha Aradra megy nagyapó, első dolga lesz hogy Cimbra-tépő testvérek sarkát hárta. Óta díja. — Gödöi Ernő Kolozsvár. Ha nem volt neved a megfejtők névsorában, ez azt jelenti, hogy lekészíté a megfejtéssel. Ezután nem készít le. Találás kérdezései ismerősek, újakat eszel ki. A Szökés a fekénben" ára 75 leu s Szatmár, a kiadóhivatalban rendelhető meg. — Kovács Irén Kolozsvár. Oly sokat kell tanulnod, hogy neha még a Cimborát sem elolvashuni. De amint látom, a "Börme"-t mégis elolvastad, mert azt irod, hogy nagyon haragudtál arra a rossz Börmeire, aki oly csunyán bánt el az ő lovagjaival. Ha Kolozsvárra megyek s lez rā időm, meglátogatnál, már azért is, hadd lássam, hadd halljam, hogyan beszél a románul s németül. — Radó Laci Torda. Elküldöttetek nekem az "Aranyos vidék" egy számát, hogyan olvassam el a fordai híreket. Últesett ez a figyelmeség, mert réges-régen, amikor Pesti szerkesztettem ujságot, járt nekem ez a kitűnően szerkesztett ujság s úgy fetszik nekem, hogy most sokkal terjedelmesebb s oly sok hirdetéssel van, hogy az csoport csuda. — Váradí Irma Kolozsvár. Mielőtt bemutatkoznál, elpanaszold nekem azt a nagy szomorúságodat, hogy nem kapadt meg a Cimbra, 3. számát. Hát eddig tudom, megvásárolt a kiadóbácsi. És most következik a bemutatkozásod. A harmadik elemi osztályba járás, kilenc éves vagy s van neked egy drága jó apukád, aki sokat utazik, mer kalauz a vasútúr. Van egy jó anyukád, aki gondodat viseli s otthon végzi a házi dolgozatot. Es van neked 15 darab babából, sok képed meg meséskönyved, köztük a "Rügysak-dás nagyaprókától és még sok egyéb járásból amikkel, amikor megtanultad a lechédet, elszórakozol. Es aztán van ám neked Elek nagyapróktól kívül még két igazi nagyapód és két Igazi nagyanyó is s az egyik nagyapód olyan öreg már szegény s te u. v. felédt, ha csunya időben nem gombolja be jól a kababját s megtalál hűlni. Valóban, igen kedvesen mutatkoztál be. Szívből örvendek, hogy meg ismeretek s hiszem nagy az öröme benned szüleinek is, meg nagyszüleinek is, mert nagy szerefre vall leveleidnek minden sorá minden szava. — Karsai Bözsike Székelyhíd. A türelem rózsát terem, Bözsike, s hiszem, hogy eddig meg is termette, mert én minden levélre válaszolok s bizonysan válaszoltam a tediére is. Ha neved nem volt a megfejtők közti, ez lekészíté jelent. Az előfizetés lejárásáról a kiadóbácsi értesít. Rejtvényeidnek nem iratad hozzá a megfejtést, tehát újra a kell küldened, a megfejtéssel együtt. — Mikoss Testvérek Arad. Ugy emlékszem, megkaptam mind a két leveleimet, amelyben rejtvényeidet küldtetedek s valászoltam is rájuk. — Imre, Parajd. Hát a te vezetéke nedves hova tünt el? Kerestem mindenütt a levélben, a borítékon, de bizony nem találtam s már-már azon godolkoztam, hogy elutaszom Parajdra, hálátha ott megfállóm. Egyébként jól tudom én, mi a vezetéke nedves s csal azért nem iratna ki, hogy ezután bárki nekire sz levelet, írd oda a vezetéke nedveset. A jókívánságodat köszönöm, meg is fogant, mert a hushagyókédet örömmel és egészsgéggel tölöttetem el. — Lindenbáthy Erzsi és Ibolya Szatmár. Jól fejtettek meg a rejtvényeket, de szerettem volna, ha erre a nagy papirusos levelet is írtok. — Gyárfás Laci Kolozsvár. A kiadóbácsi értesített, hogy elküldte neked a 48., 49. és az 50. sz. mellékletét. — Arnstein Sándor Arad. Óriásls, hogy a Cimborában minden szébb és szébb elbeszélések és mesék jelennek meg, de nagyon sajnálom, hogy a "Börme" régére van. Bizonysan megkaptad a nyerő könyvet, ha a postán el nem kálódott. Örvendek, hogy jól haladtál a román nyelvben s hiszem, hogy apukád a jótanárosodért ezután is járatni fogja részre a Cimborát. — Nyegra Olga Brassó. Örömmel látlak

unkálm seregbén és szivesen veszem ezután is a leveleidet. A rejtvényeket helyesen fejtettek meg. — Achim András Marosvásárhely. Elhiszem, hogy öröltél, amikor nevedet megláttad a nyertesek között s remélem, már el is olvastad a könyvet. — Berkecsy János Marosvásárhely. Már nagyon régen akartál írni Elek nagyapónak, hogy megkészítend azt a sok kellemes órát, amit a Cimborával szerzett. Jól esik a köszöneted, mert ebölk azt látom, hogy hálás szívű fiú vagy. A pólórejtvényed sorra kerül. — Nemes Béla és Zoli Mármarossziget. Megkaptam a vasútállomásról képet. Szép nagy épület, szinte kedvem volna odautazni, természetesen, főképpen azért, hogy lássalak titeket és a többi kedves máramarosszigeti unokáimat. — Kupferstich E. Pál Sepsiszentgyörgy. Bizony, jól sokáig hallgattál, s már gázán azt hiszem, hogy egészen megfeledegetőt nagyapóról. A sok tanulmányt csak részben magyarázza ez a mulasztásodat, mert most valamennyi unokámnak sora a tanulmánytól, de azért szakítanak néhány pillanatot a leírásra is. Számonkortom az igéretek s hiszem, hogy be is válod: építőszolgálmassza fogsz írni ezután, mint ahogy írtál régebben. A nagybáconi bálban, bár az én darabomat, a Falusi bármelyet játszották a bál előtt és szereftem volna is megnezzé, hogyan játszik, nem mentem el, mert mindenütt jó, de legjobb olthón, különösen eze és különösen öreg embernek. — Goldberger Ernő Temesvár. Sok suntan ajánlod a Cimborát, de a te osztályodban már majdnem minden ki megrendelte s ezek közt hárman a te általásodra. Ez a buzgókodás igazán dicséretetre válik. Kis versetted érdekelőt olvastam, de nem lehetett nagyon unalmas a délutánod, mert csak négy sor a versed. Igaz, hogy ez a négy sor, korodhoz képest, sikertürt. A rejtvényeid megfejtése igen könnyű, próbálj nehezebbet. Rég nem láttam Temesvárt s azért örvendek, hogy elküldötted a Hunyady-út látképet, ahol ti is lakolt. Valóban szép és örömtetőt lehet ott lakni. — Ambrózy József, Szatmár. A mióta ezt a levélkötetet írtad, bizonysan kizöldült a rét Szatmár vidékén is, s vigan szaladgálsz. A keresztrejtvényed sorra kerül. — Óssy József, Kolozsvár. Nem emlékszem, hogy már írtál volnál, vagy ha írtál leleved el kallalkodott a postán. Az írásra nagyobb gondot fordítás. Lehetőleg lassan s nagy betűkkel ír, mert különben egészen megromlik a írásod. Már több unokámnak adtam hasonló tanácsot s aik megfogadták, azoknak ugy megjavult az írása, hogy gyönyörűség látni. Szereinék gyönyörököndi a te írásodban is, ez pedig egyedül töled függ. — Sztójka László, Dés. A kiadóbácsi pótjára a 3. számot, a rejtvényekből válogatok. Remélem, Károly hugodnak már meggyult a keze. Az írásodon látszik a sietség, de azért sikerült javult azóta, hogy jótanácsomat megfogadtad.

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Kursinszky Márta, Oradea-Mare és Nemes Gábor Turda. A Börme regénymelléklet teljesen elfogyott és így legnagyobb sajnálatunkra nem áll módunkban megküldeni.

Grosz György. Irja meg pontos címét a kiadóhivatalnak, hogy a Cimbra 9. számát részére megküldhesse.

Itt. Varga Árpád, Marosujvár. A Börme a melléklet 80. ik oldalán befejeződött.

Martonossy György, Déva. A Börme regénymellékletei minden részére megfogtak és így a legnagyobb sajnálatunkra nem tudjuk elküldeni a kért számok mellékleteit.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Schuster testvérek, Kosice. Az átutalt 30 cK-át megkaptuk. Előfizetési dijuk folyó évi április hó 1-től október 1-ig ki van egyenlitve.

Reken Csöpi, Cserencsány. Az átutalt 192 leit megkaptuk. Előfizetése mult évi julius hó 1-től folyó évi május hó 1-ig ki van egyenlitve. Az előfizetési dij azonban cseh-koronában fizetendő és ezért kérjük, hogy a jövőben sziveskedjék a Szlovák Általános Hitelbank Kosicei fiókjához cseh koronában befizetni.

Köhögésnél, hurutnál, csak a SIROMALT

használ!

000

Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható!

A Cimbora előfizetési ára:

Romániaban

negyedévre	— —	65 leu
félévre	— —	130 leu
egész évre	— —	260 leu

Csehországban

negyedévre	— —	15 ck.
félévre	— —	30 ck.
egész évre	— —	60 ck.

Magyarországon

negyedévre	—	6000 korona
félévre	—	12000 korona
egész évre	—	24000 korona

Ausztriában

negyedévre	—	28000 osztr. korona
félévre	—	56000 osztr. korona
egész évre	—	112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre	— —	40 dinár
félévre	— —	80 dinár
egész évre	— —	160 dinár

Az előfizetési dijak a következő helyeken fizethetők be:

Romániaban póstautalványon a Cimbora kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzintézeteknél:

Beregszás : Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
 Helmecz : Bodrogközi Bank r.-t.
 Hlochovce : Galgóczy Hitelintézet.
 Illava : Illavai Hitelbank.
 Lucenec : Nögrádmegyei Népbank.
 Michalovce : Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.
 Mukachevo : Beregmunkácsi Bank r.-t.
 Nitra : Nyitrai Takarékbank r.-t.
 Nove-Mesto : Első Vágújhelyi Bank r.-t.
 Nove-Zámky : Érsekujvári Népbank r.-t.
 Presov : Eperjesi Bankegylet.
 Roznava : Rozsnyói Bank r.-t.
 Sevljus : Nagyszőlősi Hitelintézet.
 Sp. Nova-Ves : Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
 Trencin : Trencséni Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar-román faértékesítő r.-t.-nál (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára póstautalványon.
 Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.
 Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimbora egyedárusítója és főbizo-mányosa.

magyar család teljes civilemányszükségletét kielégílik: a

PÁSZTORTÓZ

téleni szépírócsaláti folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

téleni politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap.

CIMBORÁ

képes heti gyermek-ujság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen megrendeli, ilyen után fizetmesen olcsóbban jut hozzájuk, mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett 300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180 lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei, Cimbora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát 1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 különö magyar lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél 20%-kal drágább a magas portóköltség miatt. A négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a „Haladás“ Lap- és Könyvkiadó B.t.

Ciuj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.

Forduljon hozzá műtárványzámokért.

Bácsi, Néni ide figyelj!
 Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
 SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T.
 A SZEKERESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FEJES
 A SZÍNES OMLAPOKAT ÓOSVÁR REZBÖ R.

Ne féljen nem sir a gyermeket ha

HÖFER

Lloyd 2254.
 gyermekkimopon es

HÖFER gyermek
 használ